

A
06
E
94

Proefstation voor Bloemisterij en Glasgroente
Vestiging Naaldwijk
Kruisbroekweg 5, Postbus 8, 2670 AA Naaldwijk
Tel. 0174-636700

RASSENPROEF AUBERGINE MET VOOR NEDERLAND AFWIJKENDE VORMEN EN KLEUREN

Project 1406

K. Buitelaar
R. Engelaan

Naaldwijk, januari 1996

Intern verslag 21

2204984

INHOUD

SAMENVATTING	5
1. INLEIDING	7
2. MATERIAAL EN METHODEN	8
2.1 Proefopzet	8
2.2 Teeltverloop	8
2.3 Waarnemingen	9
3. RESULTATEN EN DISCUSSIE	10
3.1 Plantlengte	10
3.2 Uitgroeiduur	11
3.3 Vruchtuiserlijk	12
3.4 Produktie	13
3.4.1 Aantal vruchten	13
3.4.2 Kilogramopbrengst	13
3.4.3 Gemiddeld vruchtgewicht	14
3.5 Vruchtkwaliteit	15
3.5.1 Vorm, kleur en stevigheid	15
3.5.2 Dofheid, kippevel en kelkverdroging	16
3.5.3 Houdbaarheid	17
3.5.4 Smaak	18
3.6 Promotie en afzet	19
3.7 Discussie en conclusie	20
BIJLAGEN	
1 Publicatie in Vakblad voor de groothandel	21
2 Reactie van kopers	24
3 Overzicht van de belangrijkste raseigenschappen	26

SAMENVATTING

In een vroege verwarmde teelt werden 23 auberginerassen afkomstig uit diverse landen vergeleken met het standaardras Cosmos. De vruchtkleur varieerde van violet, lila en groen tot wit. De vruchtvorm varieerde van klein kogelrond tot lang en slank. In gestekeldheid van de vruchtkelk was er een groot verschil tussen de rassen. Het best producerende ras kwam 1.7 kg per m² hoger dan het standaardras terwijl het laagst producerende ras 4.6 kg per m² lager uitkwam dan het standaardras. Het gemiddeld vruchtgewicht lag bij de rassen tussen 50 en 279 gram. Er waren verschillen in stevigheid van de vruchten bij de oogst en nog grotere verschillen na 10 dagen bewaring. Er waren flinke verschillen tussen de rassen in gevoeligheid voor dofheid en kelkverdroging. Bij smaakonderzoek werden er verschillen tussen de rassen gevonden in zoetheid, scherpte, bitterheid en sappigheid van de vruchten. Een paar rassen bleken niet geschikt voor een lange doorteelt vanwege de grote plantlengte. De consument had nog weinig belangstelling voor andere vruchtvormen en kleuren omdat de aubergine een beperkte bekendheid heeft. Ook kopers op de veiling toonden een beperkte interesse.

1. INLEIDING

Wereldwijd bestaat er een grote variatie in vruchtvorm bij aubergine. Naast kogelronde vruchten zijn er ook zeer lange slanke vruchten en allerlei tussenvormen. De kleur kan variëren van wit, groen en licht tot donker paars. Ook zijn er gestreepte vruchten. In ons land worden meestal auberginerassen van het halflange, donker paarse type geteeld. Mogelijk kan meer variatie leiden tot een toenemende consumptie.

Buitenlanders in ons land hebben voorkeur voor die typen aubergines die ze in hun eigen land gewend waren te eten. Vaak wordt dan de smaak als argument aangevoerd. Er zijn dus genoeg redenen om bij aubergine onderzoek te doen met verschillende vruchttypen. In het in 1994 gestarte onderzoeksproject "Produktdifferentiatie voor glasgroenten" van het CBT en het PBG is naast tomaat, komkommer paprika en radijs daarom ook de aubergine opgenomen. Voor het teeltjaar 1995 werd een proef opgezet met vierentwintig rassen afkomstig uit negen verschillende landen.

2. MATERIAAL EN METHODEN

2.1 Proefopzet

Wereldwijd werden zaadbedrijven benaderd voor rassen met een zo groot mogelijke variatie in vorm en kleur. Dit resulteerde in 35 rassen, hiervan konden door de beperkte kasruimte 24 rassen worden opgenomen. Voor de opkweek van de planten bij een plantkweker werd op 26 oktober 1994 gezaaid. Op 5 december zijn de planten op het Proefstation uitgeplant op steenwolmatten in afdeling 3 en 5 van kas 211. Per kap van 3.20 m breed stonden vier plantrijen. Op de rij was de plantafstand 75 cm (1.7 planten per m²). Per plant werden drie stengels aangehouden (5.1 stengels per m²). Onderstaand zijn de in de proef opgenomen rassen met hun herkomst vermeld.

A. Black King	Takii (Japan)	N. Ping Pong	East West (Thailand)
B. Black Shine	"	O. Mustang	East West (Indonesië)
C. Long Black	"	P. Fortuna	"
D. Pingtung	Known You (Taiwan)	Q. Short Tom	Sakata (Japan)
E. Bride	"	R. Long Tom	"
F. Extra Long	"	S. Avan	Vilmorin (Frankrijk)
G. Tango	de Ruiter (Nederland)	T. Vernal	"
H. 424	"	U. Edna	Hazera (Israel)
I. 94313	"	V. 183	"
K. Turbo	East West (Thailand)	W. Dourga	Tezier (Frankrijk)
L. Tornado	"	X. Boulanger	? (Suriname)
M. Kermit	"	Z. Cosmos	de Ruiter Nederland)

In beide kasafdelingen kwam de serie rassen in enkelvoud voor. Per veld stonden er 9 planten (5.4 m²). In elke kasafdeling stonden in het midden vier rijen planten van het ras Cosmos. Deze planten waren bestemd voor een onderzoek naar drukplekken.

2.2 TEELTVERLOOP

Voor de bemesting van de steenwolmatten is het gangbare voedingsschema voor aubergine gehanteerd. De gerealiseerde EC in de matten lag tussen 3 en 4 mS/cm². De watergift was gebaseerd op instraling, buistemperatuur en plantgrootte waarbij er in de nacht geen water werd gegeven. Er werd een drainpercentage van 30-50% gerealiseerd.

In verband met het onderzoek naar doffe vruchten was er in beide kasafdelingen geperforeerde anticondensfolie over de gewasdraden gespannen. In afdeling 3 werd daarbij een RV van 80% nagestreefd en in afdeling 5 een RV van 60%. Door ventileren boven het scherm kon deze RV worden geregeld. Het foliescherm is vanaf het uitplanten tot 23 maart steeds gesloten geweest en daarna steeds open. In die periode is in beide afdelingen de ruimtetemperatuur ingesteld op 19°C in de nacht en 21°C op de dag. Na 23 maart is de nachttemperatuur ingesteld op 18°C en de dagtemperatuur op 21. Voor de vruchtzetting zijn steeds hommels ingezet. Plaaginsekten werden biologisch bestreden waarbij nu en dan een correctie met een chemisch middel nodig was. Door de beperkte gewasdraadhoogte van ± 2.20 m waren bij een aantal rassen de planten in de loop van april en mei al boven de draad gekomen zodat ze werden getopt. Van de zijscheuten werd daarna nog wel geoogst, maar de regelmaat was er toch uit. Daarom zijn op 29 mei de laatste produktiewaarnemingen gedaan.

2.3 WAARNEMINGEN

Op 24 februari, 29 maart en 28 juni werd bij alle planten in de veldjes de plantlengte gemeten. Vanaf eind januari tot half februari zijn bij alle veldjes labels aan de open vruchtbloemen gehangen met daarop het veldnummer en de bloeidag. Bij de oogst van deze vruchten werd de oogstdag op de label geschreven, zodat de uitgroei duur van de vruchten kon worden berekend. Er werd twee keer per week geoogst waarbij per veldje het aantal vruchten en het totaalgewicht werd bepaald. Tevens werd dan een score gegeven voor de mate waarin kelkverdroging, dofheid en kippevel op de vruchten voorkwam. Op 27 februari, 27 maart en 15 mei is telkens van een tiental vruchten per ras de lengte en de diameter bepaald. Op die data werd ook de vorm en kleur van vrucht en kelk beknopt beschreven. Een keer per week werden direct na de oogst de vruchten beoordeeld op vorm, kleur en stevigheid. Tevens werd dan ook meestal een waardering gegeven voor de stekels op de kelk. Op 27 februari en 18 april zijn van elk ras 8 tot 10 vruchten bewaard bij 20°C en 80% RV. Om de 3 tot 5 dagen werd dan een cijfer gegeven voor de stevigheid en de kelkverkleuring. Voor de bepaling van de smaak werden van een paar rassen de vruchten gekookt. Op deze manier was het eten zo onaangenaam dat er geen goede beoordeling mogelijk was. Daarom zijn op 3 april, 13 april en 30 mei van de meeste rassen de vruchten rauw geproefd door drie personen. Er werd toen beoordeeld op vijf smaak- aspecten.

3. RESULTATEN EN DISCUSSIE

3.1 PLANTLENGTE

De plantlengte gemeten op drie data staat in tabel 1.

Tabel 1- Gemiddelde plantlengte per ras in cm op drie data

Ras	24 febr.	29 mrt.	28 juni	Ras	24 febr.	29 mrt.	28 juni
Black King	100	165	255	Ping Pong	105	180	265
Black Shine	125	145	250	Mustang	70	145	270
Long Black	70	130	200	Fortuna	75	135	250
Ping tung	90	120	240	Short Tom	70	150	235
Bride	50	100	190	Long Tom	75	150	215
Extra Long	120	200	205	Avan	140	200	300
Tango	70	140	260	Vernal	140	190	280
424	75	115	230	Edna	90	170	255
94313	100	145	275	183	120	155	255
Turbo	85	145	240	Dourga	50	100	205
Tornado	80	150	255	Boulangier	85	135	240
Kermit	90	150	220	Cosmos	60	100	190

Op 24 februari waren de twee langste rassen Avan en Vernal al 90 cm langer dan de twee kortste Bride en Dourga. Van de 24 rassen waren er op die datum al 21 rassen langer dan het standaardras Cosmos. Op 29 maart waren de twee langste rassen met 190-200 cm al bijna aan de draad (draadhoogte 2.20 m). Enkele weken later zijn bij deze rassen de planten getopt. Aan de hand van de scheutgroei is de plantlengte van deze rassen op 28 juni ingeschat op 280-300 cm. Voor een lange teelt zijn deze twee rassen veel te lang. Ook de rassen 94313, Ping Pong, Mustang zijn vrij lang. Bride en Dourga die aanvankelijk erg kort waren zijn later net zo lang als het standaardras geworden.

3.2 UITGROEIDUUR

De uitgroeiduur van de vruchten en de periode tussen volle bloei en oogsten zijn in beide afdelingen bepaald over de oogstperiode 20 februari t/m 30 maart. In tabel 2 is een samenvattend overzicht van de uitgroeiduur vermeld.

Tabel 2- Uitgroeiduur van de vruchten in dagen per ras en het aantal vruchtwaarnemingen

Ras	Dagen uitgroei	Aantal vruchten	Ras	Dagen uitgroei	Aantal vruchten
Black King	28	30	Ping Pong	26	52
Black Shine	29	35	Mustang	22	16
Long Black	25	83	Fortuna	28	40
Pingtung	25	41	Short Tom	28	69
Bride	28	54	Long Tom	27	57
Extra Long	22	59	Avan	30	58
Tango	25	66	Vernal	31	65
424	33	45	Edna	27	63
94313	32	52	183	28	61
Turbo	27	63	Dourga	30	63
Tornado	27	62	Boulanger	25	40
Kermit	31	82	Cosmos	34	47

Gemiddeld over alle rassen was de uitgroeiduur 28 dagen. Extra Long heeft met 22 dagen de kortste uitgroeiduur en ras Cosmos met 34 dagen de langste. De rassen Long Black, Pingtung, Tango en Boulanger hebben met 25 dagen ook een vrij korte uitgroeiduur terwijl de rassen 424, 94313, Kermit, Avan, Vernal en Dourga met meer dan 30 dagen een vrij lange uitgroeiduur hebben. De uitgroeiduur nam toe in de tijd. Op 23 februari was gemiddeld over alle rassen de uitgroeiduur 22 dagen, op 9 maart 26 dagen, op 20 maart 29 dagen en op 30 maart 39 dagen. Het aantal beschikbare vruchten voor de bepaling van de uitgroeiduur was bij Mustang met 16 vrij laag.

3.3 VRUCHTUITERLIJK

Door metingen en visuele waarnemingen kan een beeld worden gegeven van het uiterlijk van de vruchten. In tabel 3 staan per ras de kenmerken vermeld.

Tabel 3- Vruchtafmetingen en vrucht- en kelkkleur en de intensiteit van de stekels op de kelk

Ras	Vruchtkleur	Kelkkleur	Stekels*	Lengte (cm)	Diameter(mm)
Black King	donkerviolet	groen	++	14	84
Black Shine	roodviolet, dof	paars	±	22	55
Long black	lichtviolet, dof	paars	-	20	51
Pingtung	lilapaars	groen	-	26	37
Bride	wit	groen	±	27	39
Extra long	lilapaars	groenpaars	±	28	42
Tango	wit	groen	±	19	51
424	donkerviolet	groen	±	19	58
94313	donkerviolet	groen	+	22	56
Turbo	groen	groen	++	32	38
Tornado	groen	groen	++	35	40
Kermit	groenwit	groen	-	5	50
Ping Pong	groenwit	groen	-	6	60
Mustang	lila	groen	-	23	49
Fortuna	groen	groen	+	24	43
Short Tom	lichtviolet dof	roodpaars	-	17	64
Long tom	roodviolet dof	roodpaars	-	20	53
Avan	donkerviolet	groen	++	19	65
Vernal	donkerviolet	groen	++	15	64
Edna	donkerviolet	groen	++	14	76
183	donkerviolet	groen	++	16	73
Dourga	wit	groen	+	16	50
Boulangier	groenpaars	groen	±	26	60
Cosmos	donkerviolet	groen	++	15	63

* - = geen + = normaal ++ = veel

De variatie in vruchtkleur was groot. De meeste Japanse rassen hadden paarse kelken. Sommige rassen waren stekelloos terwijl andere juist veel stekels hadden. Tornado had met 35 cm de langste vruchten en Kermit met 5 cm de kortste. De vruchtdiameter was bij Black King met 84 mm het grootst. Pingtung had met 37 mm de slankste vruchten.

3.4 PRODUKTIE

3.4.1 Aantal vruchten

De eerste oogst was op 20 februari. Het totaal aantal geoogste vruchten per ras gemiddeld over de beide afdelingen staat in tabel 4.

Tabel 4- Cumulatief aantal geoogste vruchten per ras per m2 op drie peildata

Ras	9 maart	18 april	29 mei	Ras	9 maart	18 april	9 mei
Black King	4	12	34	Ping Pong	3	9	38
Black Shine	8	18	47	Mustang	3	4	23
Long Black	8	17	48	Fortuna	3	9	33
Pingtung	5	10	37	Short Tom	8	19	47
Bride	7	12	38	Long Tom	8	21	58
Extra Long	8	18	55	Avan	2	15	35
Tango	8	20	52	Vernal	7	19	40
424	5	15	42	Edna	4	11	29
94313	6	18	43	183	4	12	31
Turbo	6	14	34	Dourga	6	14	36
Tornado	4	13	34	Boulangier	5	10	26
Kermit	8	16	48	Cosmos	5	15	33

Het grootste verschil in vroegheid tussen de rassen is op 9 maart al 6 vruchten per m2. De rassen Black Shine, Long Black, Extra Long, Tango, Kermit, Short Tom en Long Tom kunnen als vroeg worden beschouwd. Late rassen zijn Ping Pong, Mustang, Fortuna en Avan. Bij Avan was de bloei wel vroeg, maar doordat de groei te vegetatief was waren de bloemen te zwak en werden ze afgestoten.

3.4.2 Kilogramopbrengst

De totale produktie inclusief de afwijkende vruchten staat in tabel 5.

Op 9 maart is er 100% verschil in produktie. Bij Black Shine, Long Black, Tango, Short Tom, Long Tom en Vernal komt de produktie dan al boven het standaardras Cosmos uit. Bij Ping Pong en Avan is op die datum nog maar weinig geoogst. Op 18 april lopen de produkties nog verder uit elkaar. Bij Pingtung, Kermit, Ping Pong en Mustang is dan de produktie nog beneden 1 kg per m2. Aan het einde van de proef op 29 mei hebben 12 rassen een hogere produktie dan het standaardras Cosmos. Black King heeft met 2.7 kg per m2 meer dan Cosmos de hoogste produktie. Ook 94313 komt aan een hoge produktie. Kermit en Ping Pong komen met respectievelijk 2.4 en 2.7 kg per m2 aan een zeer lage produktie. Dit hangt nauw samen met het lage vruchtgewicht.

Tabel 5- Cumulatieve productie in kg per m2 per ras op drie peildata

Ras	9 maart	18 april	29 mei	Ras	9 maart	18 april	29 mei
Black King	0.99	3.04	9.67	Ping Pong	0.16	0.54	2.71
Black Shine	1.14	2.59	7.74	Mustang	0.34	0.45	3.56
Long Black	1.07	2.53	7.76	Fortuna	0.48	1.31	4.85
Pingtung	0.34	0.90	3.97	Short Tom	1.01	2.71	7.91
Bride	0.68	1.25	3.72	Long Tom	1.04	3.15	8.83
Extra Long	0.72	1.82	6.32	Avan	0.32	2.97	7.69
Tango	1.08	3.15	8.41	Vernal	1.09	3.64	9.01
424	0.79	2.52	8.37	Edna	0.70	2.25	7.29
94313	0.94	3.28	9.34	183	0.78	2.63	7.89
Turbo	0.67	1.75	5.41	Dourga	0.71	1.78	4.87
Tornado	0.56	2.00	5.74	Boulangier	0.72	1.67	5.15
Kermit	0.33	0.71	2.38	Cosmos	0.93	2.71	6.93

3.4.3 Gemiddeld vruchtgewicht

Het gemiddeld vruchtgewicht bepaald over alle per ras geoogste vruchten staat vermeld in tabel 6.

Tabel 6- Cumulatief gemiddeld vruchtgewicht per ras op drie peildata

Ras	9 maart	18 april	29 mei	Ras	9 maart	18 april	29 mei
Black King	252	243	279	Ping Pong	49	61	72
Black Shine	140	147	165	Mustang	114	111	155
Long Black	132	151	160	Fortuna	141	139	145
Pingtung	76	87	107	Short Tom	129	142	167
Bride	98	104	98	Long Tom	125	147	153
Extra Long	93	102	115	Avan	160	202	218
Tango	142	155	162	Vernal	168	190	224
424	154	170	199	Edna	168	203	250
94313	162	181	217	183	178	209	256
Turbo	111	129	162	Dourga	122	129	136
Tornado	133	150	169	Boulangier	155	174	195
Kermit	41	43	50	Cosmos	176	181	212

Bij de meeste rassen neemt het vruchtgewicht toe in de tijd. Bride blijft constant in vruchtgewicht. Black King heeft steeds de zwaarste vruchten gegeven. Edna en 183 hadden aanvankelijk hetzelfde vruchtgewicht als Cosmos, maar later gaven deze rassen duidelijk zwaardere vruchten dan Cosmos. Kermit en Ping Pong hadden kleine ronde vruchten met een laag gewicht.

3.5 VRUCHTKWALITEIT

3.5.1 Vorm, kleur en stevigheid

Van de wekelijkse waarnemingen aan de vruchtkwaliteit zijn overzichten per maand gemaakt. Het bleek dat per ras de verschillen in vorm, kleur en stevigheid van de vruchten tussen de maanden niet veel verschilden. In tabel 7 is een samenvattend overzicht van de cijfers gegeven.

Tabel 7- Waardering voor de vorm, kleur en stevigheid van de vruchten gemiddeld over de gehele oogstperiode (schaal 0-10)

Ras	Vorm	Kleur	Stevigheid	Ras	Vorm	Kleur	Stevigheid
Black King	7.5	7.8	8.3	Ping Pong	6.0	6.7	8.7
Black Shine	6.0	6.5	7.3	Mustang	7.3	7.5	7.3
Long Black	6.8	6.0	7.0	Fortuna	7.3	7.8	7.3
Pingtung	7.0	7.8	7.5	Short Tom	7.0	6.5	7.5
Bride	7.3	7.3	7.3	Long Tom	6.5	6.5	7.5
Extra Long	6.5	7.5	7.5	Avan	7.7	8.0	8.3
Tango	7.0	8.0	7.8	Vernal	7.5	8.0	8.3
424	7.5	6.5	8.0	Edna	7.8	8.0	8.5
94313	7.5	8.0	8.3	183	7.5	8.0	8.0
Turbo	7.8	8.0	7.5	Dourga	7.0	8.0	7.3
Tornado	7.8	8.0	7.3	Boulangier	7.5	7.0	6.5
Kermit	7.0	7.0	9.0	Cosmos	7.0	7.8	8.3

Black Shine, Extra Long en Long Tom kregen lagere cijfers voor de vorm vanwege veel kromme vruchten. Ping Pong had in plaats van ronde vruchten vrij veel hoogronde scheve vruchten.

3.5.2 Dofheid, kippevel en kelkverdroging

De vruchtafwijkingen dofheid, kippevel en kelkverdroging kwamen gedurende de gehele oogstperiode maar weinig voor. De gegeven cijfers voor deze afwijkingen zijn verwerkt tot het percentage van de oogstdagen dat de afwijking bij een ras optrad. Het aantal oogstdagen varieerde van 35 tot 52 omdat bij sommige rassen tijdelijk er geen oogstbare vruchten waren. In tabel 8 is het bovengenoemde percentage per ras weergegeven.

Tabel 8 - Percentage oogstdagen dat op vruchten dofheid, kippevel of kelkverdroging is waargenomen.

Ras	Dofheid	Kippevel	Kelkverdroging	Ras	Dofheid	Kippevel	Kelkverdroging
Black King	22	0	60	Ping Pong	0	0	2
Black Shine	84	0	0	Mustang	6	0	6
Long Black	67	0	0	Fortuna	0	0	6
Pingtung	0	0	0	Short Tom	84	0	2
Bride	0	0	2	Long Tom	80	2	0
Extra Long	4	0	0	Avan	13	0	11
Tango	0	0	0	Vernal	31	2	16
424	49	0	39	Edna	18	4	46
94313	28	0	30	183	13	2	26
Turbo	2	0	0	Dourga	0	0	4
Tornado	0	0	7	Boulangier	2	0	0
Kermit	0	0	0	Cosmos	40	4	31

Black King, Black Shine, Short Tom en Long Tom hadden van nature een dofse vruchthuid. Nu en dan kwamen er dofse plekken op de vruchten voor bij 424, 94313, Avan, Vernal, Edna, 183 en Cosmos. 424 en Cosmos bleken het meest gevoelig. In februari trad er op 36% van de oogstdagen dofheid op, in maart op 27%, in april op 24% en in mei op 19%. Kippevel is pleksgewijs een pukkelig vruchtoppervlak. Alleen bij Long Tom, Vernal, Edna, 183 en Cosmos is er een enkel keer iets van kippevel waargenomen. Kelkverdroging kwam veel voor bij Black King. Bij 424, 94313, Edna, 183 en Cosmos kwam op 26 tot 46% van de oogstdagen kelkverdroging voor. Bij de overige rassen kwam er weinig of geen kelkverdroging voor. Kelkverdroging kwam in februari en mei op 5 tot 6% van de oogstdagen voor en in maart en april met 13 tot 17%.

3.5.3 Houdbaarheid

Op 27 februari en 18 april zijn de vruchten van de rassen in bewaaronderzoek opgenomen. Op 18 april waren de vruchten bij de oogst gemiddeld iets steviger als op 27 februari. De bruinverkleuring van de kelken was op beide data gemiddeld hetzelfde. De gemiddelden per ras op deze data zijn in tabel 9 opgenomen.

Tabel 9 - Gemiddelde waardering voor de stevigheid van de vruchten (schaal 0-10) en de ruilverkleuring van de kelk (schaal 0-5) bij de oogst en na 10 dagen bewaring

Ras	Stevigheid		Kelkkleur		Ras	Stevigheid		Kelkkleur	
	Bij de oogst	Na 10 dagen	Bij de oogst	Na 10 dagen		Bij de oogst	Na 10 dagen	Bij de oogst	Na 10 dagen
Black King	8.5	6.0	4.0	2.0	Ping Pong	10	3.0	5.0	3.0
Black Shine	8.0	5.5	5.0	4.5	Mustang	7.0	4.0	5.0	4.0
Long black	7.5	6.0	5.0	5.0	Fortuna	7.0	4.0	5.0	2.5
Pingtung	7.5	5.0	5.0	4.0	Short Tom	8.0	6.0	5.0	4.5
Bride	7.5	6.0	5.0	4.5	Long Tom	8.0	6.0	5.0	5.0
Extra Long	7.5	4.0	5.0	2.5	Avan	9.0	5.0	5.0	3.0
Tango	8.0	6.0	4.5	4.0	Vernal	8.5	6.5	5.0	3.5
424	8.5	5.0	4.5	3.0	Edna	8.5	5.0	4.5	2.0
94313	8.5	6.0	4.5	3.0	183	8.5	6.0	5.0	3.0
Turbo	7.5	4.0	5.0	3.5	Dourga	8.0	6.0	4.0	3.5
Tornado	7.5	4.0	5.0	4.0	Boulangier	6.5	5.5	5.0	3.0
Kermit	10	7.0	5.0	3.0	Cosmos	8.5	6.0	4.5	3.5

De stevigheid van de vruchten bij de oogst is bij Boulangier het laagst en bij Kermit en Ping Pong het hoogst. Ping Pong is na 10 dagen sterk teruggevallen in stevigheid doordat er veel kringscheuren op de vruchten voorkwamen. Kermit was na 10 dagen nog stevig. Extra Long, Turbo, Tornado, Mustang en Fortuna waren na 10 dagen bewaring te zacht geworden. Van de overige rassen waren de vruchten na 10 dagen nog acceptabel. De kelkkleur bij de oogst was bij Black King en Dourga al minder goed. Na 10 dagen bewaring hadden de kelken bij Black King, Extra Long, Fortuna en Edna teveel bruinverkleuring. De kelken bij Black Shine, Long Black, Bride, Short Tom en Long Tom waren toen nog nauwelijks bruin.

3.5.4 Smaak

Om mogelijke verschillen in smaak te kunnen vaststellen zijn op 3 april, 13 april en 30 mei van de rassen stukjes vrucht in rauwe toestand gegeten door drie personen. Omdat er erg weinig smaak aan aubergines is en het looizuur in de vruchten het proeven niet aantrekkelijk maakt, is het smaakpaneel niet ingeschakeld. De proevers hebben vijf smaakaspecten met een cijfer gewaardeerd. Deze staan samen met de opmerkingen in tabel 10.

Tabel 10 - Waardering voor de smaak gemiddeld over drie waarnemingsdata (schaal 0-100, een hoger cijfer betekent meer van die eigenschap)

Ras	Zoetheid	Scherpheid	Bitterheid	Sappig	Looiig	Opmerkingen
Black king	24	19	19	23	21	taaie schil,
Black Shine	38	8	14	25	16	rauwe bonen, weinig smaak
Long Black	42	18	8	26	7	rauwe bonen, looiig
Pingtung	33	17	12	27	20	sponzig, weinig smaak
Bride	29	32	26	19	36	taaie schil, prikkelend
Extra Long	32	23	18	33	33	taaie schil, iets zurig, r. bonen
Tango	28	10	10	40	10	taaie schil, looiig
424	17	15	11	13	20	sponzig, sterke bonensmaak
94313	35	14	14	38	22	rauwe bonen
Turbo	29	30	19	35	33	fris groene smaak, iets zurig
Tornado	46	32	19	27	23	bonensmaak, knapperige schil
Kermit	20	30	6	35	-	veel zaad, frisse smaak
Ping pong	48	45	10	50	-	pepino achtig, veel smaak
Mustang	35	10	6	15	-	looiig
Fortuna	38	39	29	37	37	rauwe bonen, iets zurig
Short Tom	37	12	5	23	13	rauwe bonen, taaie schil
Long Tom	27	30	11	26	40	rauwe bonen, taaie schil
Avan	27	21	13	25	28	rauwe bonen, taaie schil
Vernal	21	28	30	24	23	rauwe bonen, taaie schil
Edna	32	21	21	26	23	groene smaak, taaie schil
183	30	24	12	33	18	rauwe bonen
Dourga	20	10	6	35	-	rauwe bonen
Boulangier	16	28	37	19	23	typische smaak, looiig
Cosmos	28	11	12	32	19	rauwe bonen, looiig

Uit tabel 10 blijkt dat de vruchten van Tornado en Ping Pong als het meest zoet werden gewaardeerd. Black Shine, Tango, Mustang, Short Tom, Dourga en Cosmos hadden

weinig scherpte. Boulanger werd als het meest bitter beoordeeld. Ook Bride, Fortuna en Vernal kregen hogere cijfers voor bitterheid. Long Black, Kermit Mustang, Short Tom en Dourga hadden weinig bitterheid. In sappigheid van het vruchtvlees springt Ping Pong er met 50 punten duidelijk uit. Veel minder sappig waren Bride, Mustang en Boulanger. Looiig is een benaming voor een samentrekkend gevoel in de mond. De rassen Bride, Extra Long, Turbo, Fortuna en Long Tom kregen de hoogste cijfers voor looiig en Long Black en Tango lage cijfers.

3.6 PROMOTIE EN AFZET

In het Vakblad voor de groothandel in groenten en fruit van 20 april 1995 werd op drie pagina's aandacht aan de aubergine gegeven. Hierin kreeg de rassenproef ook de nodige aandacht (bijlage 1).

Voor een produktpresentatie in de veiling Westland te de Lier in het kader van de open dag "Kom in kas" op zaterdag 1 april werden vruchten uit de proef geleverd van 15 verschillende rassen.

In opdracht van het Centraal Bureau van de Tuinbouwveilingen heeft Motivation Amsterdam B.V. in mei in drie landen een consumentenonderzoek uitgevoerd met betrekking tot aubergine en courgette. Hiervoor zijn twaalf auberginerassen uit de proef gekozen die duidelijk verschilden in vorm en kleur. Op 2 en 3 mei vond dit onderzoek plaats in Amsterdam, op 8 en 9 mei in Keulen, en op 15 mei in Manchester. Over deze onderzoeken zijn aparte rapporten uitgekomen.

Op 11 mei werd op het PBG een open avond voor aubergine gehouden welke door ongeveer 50 personen werd bezocht. Van deze rassenproef was per ras een bakje met vruchten uitgesteld en ook het gewas kon worden bekeken. Hoewel de meeste telers de aparte kleuren en vormen goed konden waarderen ging hun meeste interesse uit naar twee rassen. Black King trok de aandacht door zijn grote donker glanzende vruchten en de hoogste produktie. Ook de plantopbouw van dit ras vonden de telers goed. Ook ras 94313, een Turks type had veel belangstelling vanwege de mooie vruchten. De telers gaven aan dat door de erg lange planten dit ras niet geschikt is voor een lange doortelt.

Op de KunstRAI-95 in Amsterdam van 11 t/m 14 mei werd in de stand van Adri Huisman een Proeflokaal voor Nachtschades ingericht. Hiervoor zijn uit de rassenproef diverse vruchten geleverd.

Begin juni zijn op de veilingen Westland te Poeldijk en RBT te Breda informatie-avonden voor kopers gehouden. De veilingen wilden op die avonden de handelaren ook kennis te laten maken met de variaties in aubergine. Van elk ras uit de proef werd een bakje met vruchten beschikbaar gesteld.

Op 7 juni heeft H. Verwegen van het CBT samen met een handelaar in Aziatische produkten de proef bezichtigd. Van diverse typen zijn kleine vruchten meegenomen voor zijn klanten, deze vonden Long Tom het best. Het ras Black King zou als Japans type met een groene kelk in plaats van een paarse kelk kansen bieden voor export naar de Verenigde Staten van Amerika.

Donderdagavond 29 juni werd in samenwerking met veiling Westland een kijk- en praatavond op het Proefstation gehouden over de auberginerassen. Met de 10 bezoekers werd geconcludeerd dat het Turkse type 94313 kansen biedt en daarom in 1996 op kleine schaal met prijsgarantie moet worden geteeld. Van het ras Black King zouden een paar telers in 1996 een aantal planten moeten zetten om de mogelijkheden van dit ras te bekijken.

Eind juni heeft René Welles van veiling Westland bij een aantal kopers vruchten van de verschillende auberginerassen uit de proef bezorgd. Een samenvatting van de bevindingen van deze kopers staat in bijlage 2.

Samenvattend blijkt dat de consument de aubergine nog te weinig kent en daarom ook nog weinig belangstelling heeft voor afwijkende vormen en kleuren. De allochtonen kennen van huis uit de aubergine veel beter en zijn dan ook potentiële kopers voor andere typen. Zij kopen vaak direkt bij de teler. Over dit "buiten de veiling om" circuit is weinig bekend.

3.7 DISCUSSIE EN CONCLUSIE

In bijlage 3 is in een tabel een overzicht van de belangrijkste eigenschappen van de rassen gegeven.

De Japanse rassen Black Shine, Long Black, Short Tom en Long Tom zagen er met hun doffe vruchten en paarse kelken minder aantrekkelijk uit. Ze kwamen aan een goede produktie en kwaliteit. De Japanse Black King had groene kelken die zwak bleken bij de bewaring. Dit ras haalde een hoge produktie en is verder beproeven waard. De vruchten van Pingtung, Bride en Extra Long uit Taiwan waren mooi om te zien maar kwamen met hun lage vruchtgewicht ook aan een lage produktie. De uit Nederland afkomstige Tango en 424 haalden een goede produktie en kwaliteit. Het Turkse type 94313 had mooie vruchten en kwam aan een hoge produktie. Het gewas wordt voor een lange teelt echter te lang. Turbo en Tornado uit Thailand hadden lange groene vruchten met veel stekels en een lage produktie. Kermit en Ping Pong uit Thailand hadden kleine ronde vruchten zodat de produktie erg laag was. Door de zwelscheuren was Ping Pong ook kort houdbaar. De uit Indonesië afkomstige Mustang en Fortuna kwamen aan een lage produktie. Fortuna had ook zwakke kelken. De uit Frankrijk afkomstige rassen Avan en Vernal waren flinke groeiers met te lange planten voor een doorteelt. De vruchten waren sterk gestekeld. Vooral Vernal kwam aan een heel goede produktie. Het Franse ras Dourga had een kort gewas met witte vruchten met een laag vruchtgewicht en totaalgewicht. De Surinaamse aubergine gaf veel groei maar weinig vruchten en een lage produktie. Het standaardras Cosmos gaf in deze proef een zwakke groei waardoor de produktie laag uitkwam.

Uit reacties van de handel bleek dat bij het aanbieden van andere vruchtvormen en kleuren er niet op een meerprijs voor de teler mag worden gerekend. De rassen met een lage produktie zijn dan voor de teler niet aantrekkelijk. Rassen die wat vruchten betreft overeenkomen met het in West Europa geteelde halflange violette type bieden het meeste perspectief. Ras 94313 heeft voldoende goede eigenschappen om op grotere schaal te worden geteeld. Ook het ras Black King zal proefsgewijs op bedrijven nader moeten worden bekeken.

Aubergine: mogelijke groeimarkt voor de niches

Na tomaat en komkommer is het nu de beurt aan de aubergine om voor het voetlicht te treden. Deze dieppaarse vrucht is weliswaar geen hardloper in het Nederlandse groente-assortiment, maar er zijn genoeg ontwikkelingen met betrekking tot het produkt gaande om eens even bij stil te staan. Zo neemt de aubergine dit jaar voor het eerst deel aan het milieubewuste teeltproject. Een project dat in 1997 omgezet wordt in het zogenoemde 'MBT-puntenstelsel'. Ook zijn onderzoeken in gang gezet om te kijken of er belangstelling is voor een gedifferentieerder aanbod. Gesprekken met medewerkers van het Centraal Bureau van de Tuinbouwveilingen (CBT), het Proefstation voor Bloemen en Groenten in Naaldwijk (PBG) en met een aubergineteler geven een overzicht wat er zich momenteel rondom de aubergine afspeelt.

Samen met de tomaat, aardappel, paprika, pepers en de tabakspant behoort de aubergine tot de familie van de Nachtschaden. De vruchtgroente is van oorsprong afkomstig uit Azië en via de Arabieren of de Portugezen naar West-Europa gebracht. Er zijn over de hele wereld vele variëteiten van deze besvrucht bekend, maar in Nederland geniet voornamelijk de paarszwarte peervormige aubergine de meeste bekendheid.

Meer keus is de leus

Echter, de kans is steeds groter dat we in de toekomst ook langwerpige, zoete, ronde, witte en bont gestreepte varianten zullen tegenkomen. In opdracht van het Centraal Bureau in Zoetermeer doet Krijn Buitenlaar, gewas-onderzoeker op het Proefstation voor Bloemen en Groenten in Naaldwijk (voorheen Proefstation voor Tuinbouw onder Glas) onderzoek naar nieuwe variëteiten. Vooral de langwerpige Turkse aubergine en de rabarberkleurige Boulanger, een soort die in Suriname veel aftrek vindt, hebben zijn

K. Buitenlaar: specifieke doelgroepen

belangstelling. "De Hollanders maken weinig gebruik van de aubergine. Turken, Grieken, Indonesiërs en Surinamers zijn echter veel beter met het produkt bekend. Dat zijn dus interessante doelgroepen voor ons. Ook in Engeland, een belangrijke afzetmarkt voor onze aubergine, zijn er alleen al rond Londen zo'n één miljoen Indiërs." Gáán dus zou je zeggen... Het blijkt echter dat deze bevolkingsgroepen andere aubergine-variëteiten gewend zijn dan de Nederlandse. "De Turkse aubergine bijvoorbeeld is zoeter dan de onze", legt de onderzoeker uit. "Hoe mooi de onze er ook in de winkel of op de markt bij liggen, Turken geven absoluut

de voorkeur aan hun eigen soort en dat geldt ook voor de Surinamers, Indonesiërs en Pakistani. Daarom onderzoeken we hier de teeltmogelijkheden van diverse buitenlandse variëteiten. Daarbij moeten we ook de kostprijs in de gaten houden, want het moet natuurlijk ook te vermarkten zijn", aldus Krijn Buitenlaar, de klappen van de zweep kennend.

Groepsgesprekken

Er lijken dus afzetmogelijkheden te zijn voor een breder aanbod van aubergines. Om dat te verifiëren en te kijken welke soorten, maten en smaken de voorkeur hebben zal het CBT in mei van dit jaar een consumentenonderzoek

Evenals andere vruchtgroenten is de aubergine gevoelig voor lage-temperatuurbederf. Bij de ideale temperatuur van 10° tot 13°C en een relatieve vochtigheid van ruim 90 procent is een onverpakte vrucht één tot twee weken houdbaar. Bij opslag verdient het echter wel de voorkeur de vruchtgroente af te dekken in verband met uitdroging. In verpakking is de vrucht 7 tot 10 dagen houdbaar. Ook de opslag in combinatie met ethyleenafscheidende vruchten (appel, banaan, tomaat) is niet bevorderlijk voor de houdbaarheid. Ethyleen stimuleert namelijk het rijpingsproces van de aubergine.

houden in zowel Nederland, Engeland en Duitsland. Tijdens dat onderzoek komt overigens ook de courgette aan bod. Wilco van den Berg, werkzaam voor het CBT: "De consumptie in Nederland van aubergine is ongeveer 300 gram per hoofd van de bevolking. In Zuid-Europa ligt dat gemiddelde op circa vier kilo. Het doel van het onderzoek is om handvatten te verzamelen om de consumptie te verhogen." Het onderzoek bestaat in alle drie de landen uit het houden van groepsgesprekken met di-

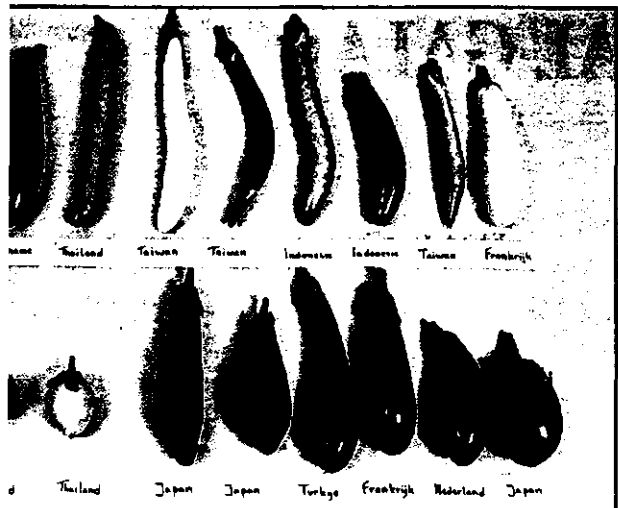

Wilco van den Berg: voorkeur en behoefte peilen

verse groepen mensen: met mensen van buitenlandse afkomst, regelmatige gebruikers onder de Nederlanders en niet regelmatige eters van aubergine. Op deze wijze hoopt het centraal bureau inzicht te krijgen in de voorkeur of behoeften van de gebruikers. "Het is dus niet ondenkbaar dat blijkt dat de Turkse aubergine een belangrijk marktaandeel gaat verwerven", stelt Van den Berg, "de eerste teler is er al op kleine schaal mee aan het experimenteren."

Groothandelsmarkt

Ook voor telers bestaat er met meer variëteiten de mogelijkheden voor beter onderscheid en eventueel risicospreiding.

Zijn dit de rassen voor de toekomst? (foto: PBG)

Teler Pleun van Duijn ziet de uitslag van het onderzoek daarom ook met belangstelling tegemoet. Hij is er echter sceptisch over of de bestaande afzetkanalen recht doen aan de verkoop van het produkt. "De prijs die de Turkse aubergine nu voor de klok krijgt is veel te gering. Vermoedelijk zitten er weinig kopers voor Turkse of andere allochotone klanten achter de knop. Op de groothandelsmarkten brengen ze waarschijnlijk een veel betere prijs op." Van Duijn volgt het allemaal goed, want hij is ervan overtuigd dat de Turkse aubergine in Nederland een succes wordt, "mits de afzet goed georganiseerd wordt", aldus de teler.

Lastige teelt

Samen met zijn vader en broer heeft Pleun van Duijn een 16.500 m² groot aubergine-teeltbedrijf. Zij beperken de teelt voornamelijk tot de Nederlandse aubergine, een min of meer jaarronde teelt. Aubergine telen is geen gemakkelijke op-

gave, zo begrijpen we uit de woorden van Van Duijn. "De aubergine is een lastige teelt. Hij is erg gevoelig voor drukplekken en de groene kroon wil een andere vrucht nog wel eens beschadigen in

Pleun van Duijn houdt van uitdaging

de doos of krat. Bovendien kost het nogal wat ervaring en aandacht om te zien of een vrucht rijp is. In grote lijnen kun je stellen: hoe donkerder de vrucht, hoe beter. Als de vrucht rood doorkleurt, dus te lang blijft hangen, wordt de smaak te bitter", geeft Van Duijn een lesje teeltkunde. Om de beschadigingen aan de vrucht tot een minimum te beperken teelt hij dit jaar bovendien voor het eerst een stekelloos ras. Een experiment dat tot nog toe goed bevalt.

Gevoelig 'tiepje'

Van Duijn houdt wel van een

Zowel het huidige als toekomstige MBT-systeem maakt het mak-

kelijker groente en fruit toegevoegde waarde mee te geven door iets over de produkten te kunnen zeggen in de trant van "is gezond", "milieubewust", "met zorg geteeld", "natuurlijk".

Zo is het CBT dit jaar begonnen met het communiceren van MBT naar de consument toe.

uitdaging. Zo neemt de teler ook sinds begin dit jaar deel aan het MBT-programma. Dit programma is lastig in de uitvoering omdat de aubergine nogal gevoelig is voor plagen. "Tegenwoordig zetten tomatentelers wel eens aubergineplanten tussen de tomaten, omdat daarop eerder dan bij tomaten schadelijke insecten geregistreerd kunnen worden", geeft de teler als voor-

beeld voor de gevoeligheid van de vruchtgroente. Maar hij denkt de milieubewuste teelt zonder al te veel problemen dit jaar vol te kunnen houden, al is hij ervan bewust dat naarmate

het warmer wordt, ook de plaaginsecten beter gedijen. "Daar moeten meer specifieke biologische bestrijders voor worden ontwikkeld", is het advies van de teler.

Punten voor MBT

In 1997 zal voor alle produkten het bestaande MBT-systeem overgaan in het MBT-puntensysteem. Dus ook voor de aubergine zal er al snel het een en ander gaan veranderen. Pleun van Duijn zegt er klaar voor te zijn.

Ingrid Hordijk van het CBT geeft graag een toelichting op die wijziging. "Al vanaf de

start van MBT in 1992 (tomaat, komkommer, paprika, appel en peer) bestaat het programma uit vier thema's. Deze thema's zijn: gewasbescherming, energie, bemesting en afval. De nadruk heeft tot

op heden op de gewasbescherming gelegen, maar zo langzamerhand willen we ook meer gaan doen op de andere

Thaise aubergine in Naaldwijk

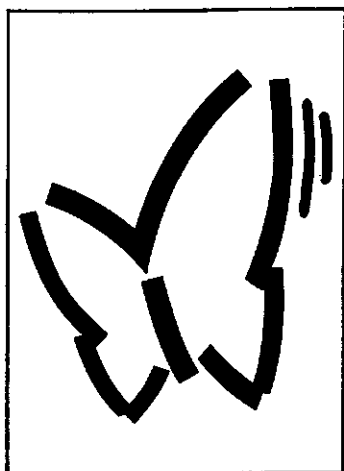
Ingrid Hordijk: MBT-mes snijdt aan twee kanten

punten." Het puntenstelsel houdt in dat een teler voor elke milieuvriendelijke besparing met deze vier groepen punten kan verzamelen. Als

het totaal te verkrijgen aantal punten bijvoorbeeld honderd is, dan moet hij er een minimaal aantal van verzamelen. "Het mag echter niet zo zijn dat een uitstekende afvalverwerking een gebrek aan milieuvriendelijke bestrijding kan compenseren", stelt Hordijk nadrukkelijk. "Het uitgangspunt blijft het gebruik van zo min mogelijk en zo milieuvriendelijk mogelijk gebruik van gewasbescherming."

Extra rompslomp

Zitten de telers nu te wachten op al deze extra rompslomp, zou je zo denken. Want het puntenstelsel houdt naast registratie van de gewasbescherming, ook registratie van het energieverbruik, meststoffen en mate van afvalverwerking in. Een tijdrovende klus? "Het valt reuze mee", stelt Hordijk, "met registratie van de gewasbescherming is het meeste werk gemoeid. De rest kost veel minder tijd en de registratie met betrekking tot afval wordt beperkt tot het invullen van de vraag: hergebruikt u afval ja/nee?" Die gegevens worden een paar keer per jaar zodanig verwerkt dat de telers

onderling per gewas kunnen vergelijken hoe ze ten opzichte van hun collega produceuren. Met een beetje geluk wakkert dat de onderlinge competitie aan. Bij het hele MBT-puntensysteem snijdt het mes dus aan meerdere kanten: het is gunstig voor de kwaliteit van het

produkt, gunstig voor de gezondheid, kosten nemen af en de afzet wordt vergemakkelijkt.

Concurrentie

Al deze activiteiten worden niet uit luxe ondernomen. De concurrentie voor de Nederlandse produkten neemt hand-over-hand toe. Ook voor de aubergine komt geduchte concurrentie, onder andere uit de landen rondom de Middellandse Zee.

Bijna 90 procent van de veilingaanvoer werd naar het buitenland uitgevoerd In 1994. Engeland, Nederland en Duitsland zijn op dit moment de belangrijkste afzetgebieden voor de Hollandse aubergine met respectievelijk 75 procent, 70 procent en 60 procent marktaandeel. Duitsland is echter met 37 procent (ca. 11.000 ton) ruimschoots de

grootste afnemer van de Nederlandse productie. De Verenigde Staten en het GOS to-

nen ook steeds meer belangstelling voor de Nederlandse aubergine.

Men wijdt de toegenomen belangstelling ook aan het feit dat de telers in staat zijn steeds meer in het superblok aan te voeren.

De aubergine is geen dikmaker. De groente bevat slechts 14 kcal./

60 Kj per 100 gram. De vrucht heeft geen uitgesproken smaak en neemt makkelijk de smaak van de andere ingrediënten of kruiden aan.

De vrucht heeft nogal wat gebruiksmogelijkheden.

Als voorgerecht: aubergine plakken door een beignetbeslag halen en frituren. In salades: blokjes aubergine blancheren. Als hoofdgerecht: uithollen en vullen met gehakt of als ingrediënt bij ratatouille. Onrijpe aubergines bevatten solanine, een giftige stof.

Het is dezelfde stof die onder de groene plekken

NOTITIE

Aan : K. Buitelaar
Van : René Welles
Datum : 30 augustus 1995
Betreft : **reacties kopers op monsterzendingen aubergines**

In deze notitie zijn de reacties per koper weergegeven op hun bevindingen met de verschillende typen aubergines.

Valstar & Co.

De eindafnemers van deze koper hadden weinig tot geen interesse voor de aubergines. De Turkse typen lijken interessant maar volgens Valstar zal eerst geïnventariseerd moeten worden hoe het Turkse seizoen is opdat zij ons niet in de weg zitten.

Koornstra & Co.

Het Turkse type heeft marktkansen. De koper gaf als advies mee dat alvorens Nederlandse telers dit type gaan uitproberen, er allereerst een goed beeld moet worden verkregen wanneer de Turken en Italianen op de markt zijn met het Turkse type.

Als Groenteveiling Westland besluit om de Turkse aubergine in haar assortiment op te nemen dan koopt Koornstra als ze een gelijke prijs houden met het standaardtype. Hiermee geeft hij aan dat niet vantevoren een meerprijs op het nieuwe type gezet moet worden. Wanneer het produkt zich bewijst zal door de vraag eventueel de prijs vanzelf stijgen. Genoemde koper heeft geen interesse in afname via contract in eerste instantie.

De witte aubergine heeft ook belangstelling opgewekt. Deze aubergine wordt niet zozeer vanwege consumptieve redenen gewaardeerd maar vanwege zijn uitstalling. Dit type is goed houdbaar en een 'aanlokkertje' voor de nieuwsgierige consument.

Van Geest International

Zeer geïnteresseerd in de Turkse aubergine. Hij pleit voor twee sorteringen (225 en 300) in een aparte doos met een middenprijs die op hetzelfde niveau ligt als het Hollandse type. Eventueel via blok teler extra belonen. Geen contracten met vaste prijzen i.v.m. afgeven van dagprijzen. Levert niet aan supermarkten (willen wel een vaste prijs).

Wil praten over afnamemogelijkheden van dit type. Vraag voor een pallet per dag te leveren in eigen fust. VGI wil zich naar de teler toe flexibel opstellen om het voor hem zo aantrekkelijk mogelijk te maken om dit Turkse type te telen.

De overige typen worden door de consument nog als te vreemd en eng ervaren. Het is nog te vroeg om deze typen te introduceren.

Van der Gaag & Zn.

Geïnteresseerd in het lange (Turkse) type. Dit type in een duidelijk onderscheidbare verpakking voor de klok zetten en profileren als I-S. Het produkt moet zichzelf bewijzen. Dit bepaalt de handel. Als voorbeeld wordt Red Pearl bij tomaten aangedragen. Dat produkt krijgt ook een meerprijs vanwege de specifieke meerwaarde. Geen interesse voor contract met vaste prijs.

Klanten in Duitsland, richten op de Duitse consument. De allochtonen in Duitsland apart en minder intensief bewerken.

Voornemen Groenteveiling Westland

Daar de reacties terughoudend zijn zal Groenteveiling Westland voor 1996 een pilot-project opstarten voor een klein areaal. Tevens zal met twee kopers een gesprek gevoerd gaan worden over de afzet.

Daarnaast zal in 1996 de aubergine op zich veel meer gepromoot (recepten etc.) gaan worden om de acceptatie-graad te verhogen. Als dit groter is bij de consument dan wordt acceptatie van nieuwe, andere typen makkelijker dan nu het geval is.

Tevens is het noodzakelijk dat er een concurrentie-analyse wordt gemaakt van de seizoenen van de landen: Turkije, Italië en Spanje. Ook daar wordt het Turkse type geteeld.

Telers geven aan dat het Turkse type maar tot juli te telen is (het huidige ras). Dit vanwege de lengte van het gewas en omdat een tweede planting moeilijk vruchten geeft.

Er zal dus meer rassenonderzoek (PBG?) moeten plaatsvinden om dit type wat aantrekkelijker te maken om te telen.

In die context staat zeer binnenkort een bezoek aan de zaadbedrijven op het programma om te communiceren over de ontwikkelingen bij de aubergine.

Los van dit alles wil Groenteveiling Westland inspanningen plegen om flow-pack verpakking bij aubergines op te starten indien er vraag is bij de afnemers. Ook het per stuk verkopen in plaats van per kg is een optie.

-

BIJLAGE 3. OVERZICHT BELANGRIJKSTE RASEIGENSCHAPPEN

Samenvatting van de belangrijkste eigenschappen van de rassen uit de proef.

	Land van herkomst	Vruchtkleur	Kelk-kleur	Ste-kels*	Plant-lengte (cm) 25 juni	Vruch-lengte (cm)	Vrucht-diameter (mm)	kg/m ² t/m 29 mei	g/vrucht t/m 29 mei	stevigh. na 10 dagen** bewaren	kelkbruin na 10 da-gen*** bewaren
Black King	Japan	donker/violet	groen	++	255	14	84	9.67	279	6	2
Black Shine	..	rd.violet dof	paars	±	250	22	55	7.74	165	6	4
Long Black	..	lichtviolet dof	paars	-	200	20	51	7.76	160	6	5
Pingtung	Taiwan	lila/paars	groen	-	240	26	37	3.97	107	5	4
Bride	..	wit	groen	±	190	27	39	3.72	98	6	4
Extra Long	..	lila/paars	gr.prs	±	205	28	42	6.32	115	4	2
Tango	Nederland	wit	groen	±	260	19	51	8.41	162	6	4
424	..	donkerviolet	groen	±	230	19	58	8.37	199	5	3
94313	Turkije	donkerviolet	groen	+	275	22	56	9.34	217	6	3
Turbo	Thailand	groen	groen	++	240	32	38	5.41	162	4	3
Tornado	..	groen	groen	++	255	35	40	5.74	169	4	4
Kermit	..	groen/wit	groen	-	220	5	50	2.38	50	7	3
Ping Pong	..	groen/wit	groen	-	265	6	60	2.71	72	3	3
Mustang	Indonesië	lila	groen	-	270	23	49	3.56	155	4	4
Fortuna	..	groen	groen	+	250	24	43	4.85	145	4	2
Short Tom	Japan	lichtviolet dof	rd.prs	-	235	17	64	7.91	167	6	4
Long Tom	..	rd.violet dof	rd.prs	-	215	20	53	8.83	153	6	5
Avan	Frankrijk	donkerviolet	groen	++	300	19	65	7.69	218	5	3
Vernal	..	donkerviolet	groen	++	280	15	64	9.01	224	6	3
Edna	Israël	donkerviolet	groen	++	255	14	76	7.29	250	5	2
183	..	donkerviolet	groen	++	255	16	73	7.89	256	6	3
Dourga	Frankrijk	wit	groen	+	205	16	50	4.87	136	6	3
Boulangier	Suriname	rabarber	groen	±	240	26	60	5.15	195	5	3
Cosmos	Nederland	donkerviolet	groen	++	190	15	63	6.93	212	6	3

* - = geen + = normaal, ++ = veel

** 0 = zacht 10 = hard

*** 0 = bruin 5 = groen